

Een farce

Kommer en kwel heersen dagelijks in de kranten. De economie komt krakend tot stilstand, het leger werkloos groeit met de dag en het financieringstekort van de overheid blijkt steeds weer groter uit te vallen dan de toch al pessimistische ramingen. Uit de natuur- en milieubeschermingshoek vallen soms geluiden te beluisteren van lieden die hun voldoening nauwelijks lijken te kunnen verheimelijken.

De tijd is voorbij van Europoort, Moerdijk en Rotterdam 2000 plus, allemaal projecten die konden ontstaan in een tijd dat de bomen tot in de hemel leken te groeien. Het geld is op en de zorg dat hele streken worden opgeëist door en vergeven aan ambitieuze industriële bestemmingen is weggeëbt. Inderdaad, het geld is op. Maar of natuurbescherming daarom verlicht kan ademen is een tweede zaak. Tijdens de vette jaren zestig waren natuurbeschermers niet veel meer dan roependen in de woestijn en werden ze veelal afgedaan als een stelletje halfzachten. Er kwam veel te weinig geld op tafel voor hoognodige natuurbeschermingsdoel-einden en eerst toen bij een steeds breder wordend publiek natuurbehoud begrip vond, gingen er in 's-Gravenhage een paar lichtjes aan: wellicht was er electoraal wel munt te slaan uit het woord 'natuurbescherming' in de verschillende partijprogramma's. Maar het kwaad was toen al geschied en de strijd om de laatste restjes natuurgebieden van ons land in volle gang, zo niet al verloren. Om qua inkomsten bij te blijven, bleef de boeren niet veel over dan schaalver-groting van hun bedrijf, en mechanisatie van de grondbewerking, kortom ook in het agrarisch bedrijf deed de technologie zijn intrede. Bij deze ontwikkeling gevoegd de verstedelijking, re-creatie, verkeer en industrialisatie, en het zal duidelijk zijn dat de natuurbeschermers zich in een hoek van de kamer gedrukt voelden, of zelfs er buiten gezet.

Het ontsteken van enkele lichtjes in 's-Gravenhage leidde eerst tot de komst van nota's. Dit waren de zogenaamde 'groene nota's', waarvan de met enige tamtam gelanceerde relatienota de basis zou gaan vormen van de ruimtelijke ordening in dit land.

Volgens deze relatienota zou —weliswaar in fasen— niet minder dan 200.000 hectare waarde- vol natuurgebied dienen te worden aangekocht. Voor dit doel trok CRM in 1979 35 miljoen gulden uit, vorig jaar was het budget 20 miljoen en dit jaar werd aanvankelijk 17,5 miljoen gereser- veerd. Toen berekend was dat met een dergelijke som het ongeveer 50 jaar zou duren vóór de laatste waardevolle gebieden veiliggesteld zouden zijn, was het met de geloofwaardigheid van CRM met zijn relatienota gedaan. Indien de huidige ontwikkeling zich voortzet valt er over tien jaar al niet veel meer te redden, laat staan in 2030.

De particuliere natuurbeschermers dreigden hun vertegenwoordigers terug te trekken uit aller- lei commissies en hoewel nadien die 17,5 miljoen weer wat opgevijseld werd, is het duidelijk dat 's lands financiële status zijn schaduw werpt over de relatienota: nu de wil er is, is het geld op.

De relatienota dreigt dus nu al een farce te worden en gelet op de sombere voorspellingen zul- len de overheidsbudgetten op allerlei gebied alleen maar moeten krimpen. Maar niettemin ziet het er naar uit dat de komende tien jaar bepalend zullen zijn of Nederland zijn restjes natuurwe- tenschappelijke waardevolle gebieden behoudt, dan wel prijsgeeft. Indien de overheid het laat afweten, is voor de particuliere natuurbeschermingsorganisaties een nog belangrijker rol weg- gelegd. Dit geldt voor de zowel regionaal actief zijnde groepen, verenigingen en of stichtingen, als de landelijk opererende organisaties. Voorwaarde is dat al deze organisaties zich mentaal en financieel gesteund weten door een breed publiek. Voorwaarde is ook dat de donateurs en/of leden van deze organisaties bereid zijn van tijd tot tijd zelf de handen uit de mouwen te steken.

Ten aanzien van het natuurbehoud in dit land is in het verleden al ruimschoots gebleken dat particulieren bereid zijn zelf aan te pakken. Voor de jaren tachtig zal een nog dringender be- roep op ons particulieren gedaan moeten worden... Laat dat beroep niet tevergeefs zijn

G.L.O.

In dit nummer:

Dit nummer vraagt aandacht voor een heel nieuw probleem: de windturbines. De interesse voor dit soort nieuwe opwekking van energie is groot en wij zullen de ontwikkelingen bijzonder goed moeten volgen in verband met eventuele nadelige gevolgen die het voor de vogels kan hebben. Ook zal men in dit nummer wat meer over onze kraaiachtigen vinden, de vogels die bij ons geheel onverdiend vaak in zo'n slecht daglicht worden gesteld.

De aanvallen, die onze Aalscholvers, Haviken en andere vogelsoorten te verduren hebben blijven voortduren en wij zullen u daarvan op de hoogte blijven houden. Ons actie-comité heeft een grote stroom van giften te verwerken gehad en nog iedere dag komen er giften binnen. De medewerking van velen is buiten verwachting hoog en wij danken allen bijzonder voor hun medewerking!